

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke: Akershus

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Skedsmo

Emne: Arb og plag

Bygdelag: - " -

Oppskr. av: J. SørgeGard: Hjeller(adresse): LilleströmG.nr. 31 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Gardbr. M. H. Brøthen - 84 år, født i Skedsmo.

SVAR

- Ad spm. 1 Bare plag.
- " 2 Uvisst når.
- " 3, 4 og 5 botfaller.
- " 6. Skoklene til plozen kalles skokler.
- " 7-12 botfaller.
- " 13 Bare fabrikksmidde plager. Overgangen skjedde for ca. 70 år siden. De gamle plogene ble vistnok laget av smeden i bygda. Prisen kan ikke nå erindres.
- " 14. Fig. 8 har vistnok ikke vært brukt i Skedsmo på meget lang tid. Flat velleffjøl kan heim. m. ikke huske brukt i bygda. Fjåla var av tre med jernbeslag. Sålen var av jern.
- " 15. Plagkaren hadde med en liten "skyffel" for å renske velleffjåla. Der var en liten hake på plagetyret som den lille spaden eller skyffelen ble skjøvet inn i. Heim. m. har navnet var "plagspade". Den var laget av en liten rund stav til håndtak, og hertil var medent festet en liten velleffjøl
- " 16. Begge måter ble vistnok brukt
- " 17. Uvisst.
- " 18 Man hadde stundom bakkeplage. Disse

hadde to velteffjoler, en høyreffjøl og en venstrefjøl. Man skiftet da hesten over til den andre enden av plagen når man kom til enden av "plagfåra"; den ene velteffjola gikk altså alltid tom.

" 19. Antagelig en 5-6 tom. Der var et øre i enden av åsen som draget var festet til, og draget kunne her flyttes noe opp eller ner, så dybden kunne reguleres. Det fanns ikke stillbar slepsko eller hjul foran.

" 20. Ja.

" 21. Ukjent nå.

" 22. Ja, man hadde en sladd som man kjørte både haw og plog på.

" 23. Denne plagtypen har i hvert fall vært lite brukt i Skedsmo. Det fanns vistnok varianter, men nærmere opplysninger om disse (norm, utseende, o.s.v.) kan ikke nå skaffes. Ord uttales i Skedsmo, al" (med tykk l) — bare navnet er mi kjent i Skedsmo. Man sin mi bare plag"

2520

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING